

31 AUGUSTUS 1920

Den heelen dag was de lucht grauw. Geen zomerzon verblijdde. De bloemen in de tuinen hingen zwaar van regen aan gebogen stelen. Ze treurden, omdat de zon niet lachen wilde tusschen de wolken door. Vlaggen wapperden niet vroolijk door den wind; loodrecht vlakten ze omlaag, druipend van nat.

Groezelig glad waren de straten en in de plassen spiegelden de vlaggekleuren, rood-wit-blauw-achtig.

Maar toch was 't „Oranje-boven!"

Oranje-boven!

De kinders zongen het buiten en binnen en de grooten zongen mee.

En wij, medewerkers en medewerksters van „Timotheüs," waren samen in de vriendelijke woning van den Hoofdredacteur, om er „te gedenken."

En onze dag stond in het Oranjeteeken.

We waren gekomen uit Alphen en Soest en Amsterdam en Zwolle en Utrecht en waren nu met eenige dames en heeren uit Den Haag zelf samen in het Paulus Potterhuis: Dunne Bierkade 17, hartelijk verwelkomd door onzen-gastheer.

In de ontvangkamer waar Mevrouw Voorhoeve en Mevrouw Van Riessen mede ter ontvangst der gasten aanwezig waren, bood ons het tweede dochtertje van onzen Hoofdredacteur, Benita, oranjetakjes, terwijl de oudste, Anneke thee bediende. Daar, in dit thee-uur, maakten wij kennis met elkaar.

„In de „Timotheüs-kamer."

Als ze zoo nog niet heeten mocht, dan is van nu af dit haar naam. Want daar stonden ze allemaal op een rij in eigen kleuren: de jaargangen van „Timotheüs," en daar lagen de eerste „hoofden" van ons Blad, verschillende ontwerpen, door den heer Isings geteekend, en een paar cliché's. Daar hingen ook de portretten van de acht ontslapen Medewerkers en de eene ontslapen Medewerkster.

In dit vertrek der „aangename kennismaking," was 't óók „Oranje-boven."

Het groote, prachtige bloemstuk, dat den Hoofdredacteur was aangeboden door de drukkersfirma La Rivière & Voorhoeve te Zwolle, had oranje als hoofdkleur. Het getal 25 prijkte paars op oranje-ondergrond. De mooie oranjeroken-ruiker, door den heer Herman Voorhoeve, lezer van „Timotheüs," aan den Hoofdredacteur en zijn staf geschonken, als blijk van belangstelling in hun arbeid, weerkaatste in den spiegel. En door wat takken en goudsbloemen en strikjes was het alles in 't Oranjeteeken gezet.

31 Augustus 1920 was ons de dag om te gedenken.

„Timotheüs" bestaat vijf-en-twintig jaren, en we kwamen dus een zilveren feest vieren.

En onze Koningin was jarig, en daarom moest ons feest ook een Oranjefeest zijn.

We dachten niet meer aan grijze lichten en regenstof, aan natte vlaggen en vuile straten — we zagen bloemen: rozen en oranjebloemen, dahlia's en leliën; 't was zomer door al die bloemen, en er was blijheid in onze harten om de Koningin, om „Timotheüs," en het was licht in de kamers van den heer Voorhoeve.

't Zonnetje scheen er vriendelijk.

En „de vrienden waren er thuis," — het woord, aangebracht als opschrift boven de schouw van een van Hugo Verriests vertrekken: „Hier zijn vrienden thuis," vond hier een plaats in gouden letters op eiken ondergrond, en bleek waarlijk van pas te zijn.

Sinds 1899 was er zoo'n dag niet geweest. In dat jaar waren ook al de schrijvers en schrijfsters van „Timotheüs" samen geweest in dezelfde kamer, waarin wij na de „thee" waren gezeten. Toen — om afscheid te nemen van Kloppers, die naar Zuid-Afrika zou vertrekken.

De Hoofdredacteur begon, na een vriendelijk woord tot alle aanwezigen te hebben gericht, met mede te deelen, hoe het kwam, dat de tweede samenkomst eerst na ruim twintig jaar plaats vond. Het heengaan van den vroegeren Hoofdredacteur en andere moeilijke omstandigheden, waaronder ziekte en later de vreeselijke vijfjarige wereldoorlog, waren er de oorzaak van.

Daarna gaf de Hoofdredacteur ons een overzicht van de geschiedenis van „Timotheüs."

Dat moest beknopt zijn, natuurlijk.

Want de historie van ons tijdschrift is er een van een kwart-eeuw.

Daarom kon de geachte spreker slechts aanstippen.

Hij herinnerde aan de eerste plannen van zijn beindenden Vader, om ons volk in den vorm van een Christelijke periodiek goede, leerrijke lectuur te verschaffen, en vertelde van den groei en bloei van ons Blad.

Zijn geschiedenis is die van teleurstellingen en verrassingen: van zorgen en bezwaren en uitreddingen; van arbeid en strijd en zegen.

Wekelijks kwam vijf-en-twintig jaren lang ons tijdschrift in vele gezinnen, en hoeveel nummers zouden er wel noodig zijn, als geschreven moest worden over al de gevolgen en gevolgjes, die het bekijken en het lezen er had.

Het aantal abonné's verviervoudigde sinds de eerste jaren.

De oorlogsjaren brachten ook voor „Timotheüs" hun kwaad als voor zooveel, maar Gods goede hand beveiligde, en het is nu: Hulp van God verkregen hebbende, staan we tot op dezen dag. Hulp van God, ons ook verleend door middel van Zijn instrumenten.

Hielp niet bij de oprichting van het Blad de nu ontslapen J. Voorhoeve Jr. uit Rotterdam, door Postmus genoemd: „de man, die het orgel trapte," die „een duit in het zakje wierp?" Nooit had het Blad kunnen opgericht worden, als niet hij met enkele belangstellende lezeressen geholpen had. Nooit had het Blad kunnen blijven bestaan, als niet na 1899 N. Samsom uit Alphen aan den Rijn vele vrienden had opgewekt, hun steun aan het Blad te verleen: want deze arbeid wordt niet verricht om voordeel te behalen, ook niet door de uitgevers- en drukkersfirma, maar is wel vaak met verlies en opofferingen geschied. — Gode de eer, en den vrienden dank, die aldus dit werk voor den Heer in stand hielden en zullen blijven houden!

De Hoofdredacteur wees op het feit, dat niet alleen onze samenkomst plaats had op den Koninginnedag, maar samenviel in de dagen, dat uit Engeland, Nederland en Amerika de herdenking werd gevierd van de merkwaardige gebeurtenis, dat driehonderd jaar geleden een aantal geloofsmannen naar Amerika sloop ging om daar God te kunnen dienen naar den eisch Zijns Woords.

De Hoofdredacteur herinnerde nog in 't bijzonder aan hetgeen de boezem-vriend van zijn vader, de heer H. J. Lemkes, die zulke heldere historie-schetsen schreef, en de heer P. J. Kloppers, die door zijn verhalen „Timotheüs” zoo gaarne gelezen maakte, in de eerste jaren voor het Blad zijn geweest. Hun werken volgen hen!

Hij sprak over eenige niet-aanwezige medewerkers, H. J. Emous, Ds. B. ten Kate en Dr. J. Voorhoeve, die al de vijf-en-twintig jaren het Blad waren trouw gebleven en hadden gediend met hun talenten. Hij gedacht den heer A. J. Hoogenbirk, die door lichaamszwakte verhinderd was te komen, en bracht zijn arbeid zooals het beantwoorden van alle mogelijke en onmogelijke vragen der lezers, in dankbare herinnering.

Hij wendde zich daarna tot een drietal aanwezigen, die hij gaarne in 't bijzonder zijn dank wilde brengen:

1°. den heer A. Lukkien, die vijf-en-twintig jaren lang een trouwe, veelzijdig-ontwikkelde en onvermoeide medewerker was;

2°. zijn vrouw, die onder de initialen E. v. O. in de eerste Jaargangen voor ons Blad schreef, maar ongeveer achttien jaar geleden voor andere plichten dezen arbeid zoo goed als geheel moest nalaten. Hij wilde bij deze gelegenheid, naar het voorbeeld van Spreuken 31 haar „prijzen in de poort,” omdat zij hem zoo vele malen diende met haar oordeel en raad;

3°. zijn zwager, den heer J. H. van Riessen, door God zoo kennelijk op zijn weg gezonden, die thans twaalf-en-een-half jaar lang zijn rechterhand is. „Timotheüs” heeft zijn geheele hart, week aan week stond hij op zijn post, ook vooral bij ziekte en in moeilijke dagen.

Ten slotte richtte hij zich ook tot al de overige medearbeiders, aanwezig en niet aanwezig, tegenover wie hij zijn erkentelijkheid uitsprak voor hun steun, in het vertrouwen, dat zij nog lang ons Blad mogen dienen met hun zoo zeer gewaardeerde bijdragen.

En niet vergeten wilde hij ook zoo vele lezers en lezeressen van „Timotheüs,” die zoo vele jaren ons Blad steunden door intekening en aanbeveling, door een bemoedigend woord ook, maar vooral toch door hun gebed. Die stille gebedshelden, die in 't verborgen met ons stredden, hartelijk dank.

De Hoofdredacteur sprak nog een enkel woord over Gods goedheid door hem persoonlijk al die jaren ook in dezen arbeid gesmaakt, maar omdat hij wist, dat een woord over onszelf, ook al geschiedt het tot Gods eer, zoo licht ontardaard in het toerekenen van eenigen roem aan onszelf, brak hij hier dadelijk af, om te wijzen op het voorrecht, dat zoo velen, met achteruitzetting van eigen belangen, in zulk een werk mogen samenwerken tot één doel: het tijdelijk en eeuwig heil van ons volk.

Hij vervolgde: „Longfellow heeft gezongen:

„. . . . leave behind us

Footprints in the sands of time.”

„Indrukken moeten we achterlaten in ons leven. Maar dit zullen we nooit kunnen, indien niet de drang naar 't eeuwige in ons in tijdelijken vorm zich openbaart. Maar een werkzame geest, die Gods roeping verstaat, zoekt naar dien vorm, ongeacht shade en moeite.”

De hoofdredacteur eindigde zijn, vooral aan het slot met gloed uitgesproken rede, ongeveer aldus:

„Geachte medearbeiders! geve God ons allen genade, om voort te gaan in dit werk. God zorgt voor hetgeen we behoeven. Benjamin Franklin heeft eens gesproken: „God geeft ons genoeg tegenspoed om ons nederig te houden, en genoeg zegeningen om er bij

ons den moed in te houden.” We hebben beide ervaren, al wijzen we thans uit den aard der zaak het meest op de zegeningen, tot roem van Hem, die tot het werk, dat zulke vele, rijke vruchten afwierp, genade en kracht gaf. — Maar dit helpt ons toch niet voor de toekomst. Laat ons niet neerzitten bij het heden, maar terugblikken in het verleden, opdat dit ons nieuwe moeilijkheden in de toekomst doe trotseeren. Daartoe behoeven wij opgeheven handen. Albrecht Dürer teekende twee biddende, ten hemel uitgestrekte handen. Die handen zijn gespierde werkhanden. Dit leert ons, ijverig arbeidend de hulp voor den arbeid te verwachten van Hem, die niet beschaamt, die op Hem vertrouwen. De Pilgrim-Fathers hebben ons getoond, wat het geloof vermag. Zij hebben niet aan zichzelf gedacht; maar, zich bewust van hun roeping, zijn zij der wereld tot zegen geweest. Zoo kan het ook ons gaan, al zijn wij niet velen. Laat ons onszelf vergeten, maar met moed getuigen in de eerste rijen, waar het gaat om de eere van Christus. Christus moet worden grootgemaakt. Dat is het doel van ons Blad, van ons arbeiden er aan; het doel ook van dezen herdenkingsdag. „Loof den Heere, mijne ziel, en vergeet geen van Zijne weldaden.” „Niet ons, o Heere! niet ons, maar Uwen Naam geef eere, om Uwer goedertierenheid, om Uwer waarheid wil.”

Men ziet het: „Soli Deo Gloria” mocht de grondtoon zijn van het feestwoord.

Het was zoo goed, dat met liefde werd gesproken over onze ontslapen medearbeiders. Doch het woord op Wesley's graf is ook hier vervuld: God begraaft Zijn arbeiders, maar hun werk zet Hij voort.

Wij mogen voortwerken aan wat anderen die heengingen, omdat God ze riep, voor ons achterlieten. Ik denk hier aan Postmus, wiens werk ik voor een deel overnemen mocht; aan dien ijverigen, knappen werker, met z'n rijke kennis op litterair-historisch gebied. Met dankbaarheid gedenk ik hem, ook omdat hij me de richting wees, waarin hij meende, dat ik komen kon tot de ontplooiing der gaven, die God me schonk.

Timotheüs bracht in menig gezin geestelijken zegen en tal van getuigenissen zouden van dien zegen kunnen spreken.

Tot de oudste medewerkers(sters) van ons Blad behooren, behalve Dr. N. A. J. Voorhoeve, die de eerste jaren na het heengaan van den vroegeren Hoofdredacteur, den toenmaals nog jeugdigen Hoofdredacteur bijstond in het schrijven van hoofdartikelen, de heeren A. Lukkien, L. Penning en mejuffrouw H. S. S. Kuyper, welke laatste drie het woord voerden en ons van de geschiedenis der vervlogen jaren en van hun arbeid een en ander mededeelden.

De heer Penning wees er op, hoe de Hoofdredacteur hem in Gorkum bezocht om hem op te wekken, verhalen voor „Timotheüs” te schrijven.

De heer Lukkien zeide o.a. ongeveer 't volgende: „De Hoofdredacteur heeft mij 25 jaar geleden geschreven, eens iets voor „Timotheüs te leveren. Uit mijn brieven had hij gemeend te mogen opmaken, dat ik er talent toe had. Ik antwoordde, dat ik niet wist, of ik schrijven kon. Maar er was juist staking onder de diamantslijpers, en toen dacht ik: ik zal maar trachten iets over diamantslijperij te geven. Dat zijn de eerste artikelen geweest van een reeks volgende. En waar wij allen zoo even door onzen Hoofdredacteur zijn gehuldigd, wil ik het uitspreken, dat „Timotheüs” van ons allen de dank toekomt.”